

تأثیر تمرین مقاومتی و اماندهساز و مصرف حاد مقادیر مختلف کافئین بر پاسخ پروتئین واکنشگر-C و لکوسیتوز مردان والیالیست

علی ضرغامی خامنه^۱، افشار جفری^۲، ابراهیم اختیاری شجاعی^۳

۱. کارشناس ارشد دانشگاه تبریز *

۲. دانشیار دانشگاه تبریز

۳. دکترای دانشگاه علوم پزشکی تبریز

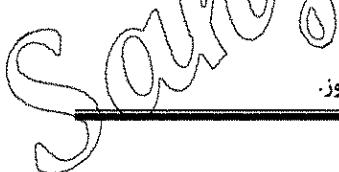
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۴/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۲/۰۱

چکیده

با توجه به نتایج محدود و متناقض موجود به اثرات مکمل‌های خوراکی بر پاسخ‌های التهابی ناشی از ورزش، مطالعه‌ی حاضر به منظور تعیین تأثیر مصرف حاد مقادیر مختلف کافئین بر پاسخ پروتئین واکنشگر-C (CRP) و لکوسیتوز‌های خون محیطی مردان والیالیست متعاقب انجام یک جلسه تمرین مقاومتی و اماندهساز انجام شد. ۳۰ مرد والیالیست (با میانگین سنی 21 ± 4 سال، درصد چربی 10 ± 3 درصد و شاخص توده‌ی بدنسی $23 \pm 1/15 \pm 1/26$ کیلوگرم بر مجذور متر) در قالب یک طرح نیمه‌تجربی و دوسویه کور بهطور تصادفی در دو گروه همگن مکمل (با ۶ و ۹ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن کافئین) و یک گروه شبهدارو (۶ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن دکستروز) جایگزین شدند. آزمودنی‌ها پس از مکمل‌دهی حاد در یک قرارداد تمرین مقاومتی با وزنه (با 80 ± 5 درصد یک تکرار بیشینه تاحد و اماندگی) شرکت نمودند. تغییرات CRP سرمی و تعداد لکوسیتوز‌های خون محیطی طی سه مرحله (حالت پایه، ۴۵ دقیقه بعد از مصرف مکمل و ۷۲ ساعت پس از قرارداد تمرینی) اندازه‌گیری شد. داده‌های نرمال با آزمون‌های تحلیل واریانس مکرر و پس معکوبی بونفرویه در سطح معناداری $0.05 < P < 0.01$ بورسی شد. نتایج حاکی است که مصرف حاد مقادیر مختلف کافئین در حالت پایه منجر به افزایش معناداری شاخص‌های التهابی می‌گردد ($P < 0.05$). بعلاوه، پاسخ افزایشی 24 ± 5 سانتی‌CRP سرمی و تعداد لکوسیتوز‌های خون محیطی گروه‌های کافئین متعاقب یک جلسه تمرین مقاومتی به طور متناظر، کمتر از گروه شبهدارو بود ($P < 0.05$). با توجه به نتایج تحقیق حاضر می‌توان نتیجه گرفت که مصرف حاد مقادیر مختلف مکمل کافئین احتمالاً می‌تواند از پاسخ التهابی (افزایش CRP) و لکوسیتوز‌های خون محیطی مردان والیالیست متعاقب انجام یک جلسه تمرین مقاومتی بکاهد.

واژگان کلیدی: تمرین مقاومتی، کافئین، پروتئین واکنشگر-C، لکوسیتوز.

مقدمه

کافئین^۱ یک آلکالوئید پورینی مشتق شده از خانواده‌ی متیل‌گرانتین‌های موجود در بسیاری از نوشیدنی‌ها و مواد خوارکی محرك رایج (مانند چای و قهوه) است (۱،۲). با توجه به رفع ممنوعیت مصرف ترکیبات کافئینی از سوی سازمان جهانی ضد دوپینگ^۲ (WADA) از سال ۲۰۰۴ میلادی، مصرف کافئین در بین ورزشکاران مختلف به ویژه رشته‌های توانی مانند والیبال به منظور جلوگیری از خستگی زودرس و بهبود عملکردی‌های ورزشی به عنوان یک مکمل نیروزای خوارکی رایج شده است (۳،۱). هم‌چنین، نتایج برخی از تحقیقات موجود حاکی است که مصرف ترکیبات کافئینی با بلوکه کردن گیرنده‌های آدنوزینی و کاهش تولید بیش از حد بنيان‌های آزاد، می‌تواند از بروز فشار متابولیکی و پاسخ‌های التهابی ناشی از انجام برخی از تمرینات ورزشی بکاهد (۴-۶).

با این حال، مطالعات محدود و متناقضی درباره‌ی تأثیرات کافئین بر پاسخ التهابی ناشی از انجام برخی فعالیت‌های ورزشی به ویژه تمرینات مقاومتی وجود دارد. به عنوان مثال، والدر و همکاران^۳ (۲۰۱۰)، کمپ و همکاران^۴ (۲۰۱۰) و والکر و همکاران^۵ (۲۰۰۸) اعلام کردند که مصرف ترکیبات کافئینی باعث کاهش شاخص‌های التهابی می‌شود (۸،۷۵). در مقابل، نتایج مطالعات کامرون و همکاران^۶ (۲۰۰۷)، فلچر و همکاران^۷ (۲۰۱۰) و ماکادو و همکاران^۸ (۲۰۱۰ و ۲۰۰۹) حاکی از آن است که مصرف کافئین هیچ‌گونه تأثیری بر شاخص‌های التهاب عضلانی متعاقب فعالیت‌های ورزشی ندارد (۳،۹-۱۱)؛ حتی در برخی از موارد در تعامل با فعالیت ورزشی منجر به تشديد پاسخ شاخص‌های التهابی مانند CRP و زیرده‌های لکوسیت خون محیطی می‌گردد (۶،۹). با این حال، برخی از محققین معتقدند که تأثیر تعديل کننده‌گی کافئین بر پاسخ‌های التهابی ممکن است وابسته به اثر مقادیر مصرفی کافئین^۹ باشد (۷،۱۲). این را با توجه به نتایج متناقض و عدم دسترسی به مطالعات مدون در زمینه‌ی اثرات احتمالی مصرف حاد مقادیر مختلف کافئین بر پاسخ‌های التهابی ناشی از انجام تمرینات مقاومتی در رشته‌ی ورزشی والیبال، تحقیق حاضر با هدف تعیین تأثیر مصرف حاد^۶ و ۹ میلی‌گرم کافئین به ازای هر کیلوگرم افزایش بدن بر پاسخ برخی شاخص‌های

-
1. 1,3,7- trimethylxanthine
  2. World Anti-Doping Agency
  3. Valdez et al
  4. Kemp et al
  5. Walker et al
  6. Cameron et al
  7. Fletcher et al
  8. Machado et al
  9. Caffeine dose-dependent effect

التهابی، CRP سرم و تعداد لکوسیت‌های خون محیطی، در مردان والیبالیست متعاقب انجام یک جلسه تمرین مقاومتی با وزنه، با شدت ۸۰ درصد یک تکرار بیشینه تاحد و اماندگی، انجام شد.

روش پژوهش

تحقیق حاضر، پس از تأیید کمیته‌ی اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی تبریز و ثبت در مرکز کارآزمایی ایران (IRCT201112244663N7)، در قالب طرح نیمه‌تجربی سه گروهی دوسویه کور (دو گروه تجربی و کنترل) با اندازه‌گیری‌های مکرر (سهم‌حله‌ای) انجام شد. تمام مراحل پژوهش در شرایط استاندارد با رطوبت نسبی ۵۰-۵۵ درصد، دمای ۲۶-۲۸ درجه‌ی سانتی‌گراد و در ساعت ۸ الی ۱۱ صبح انجام شد. از بین ۴۵ والیبالیست داوطلب شرکت‌کننده در این پژوهش، ۳۰ نفر مرد والیبالیست (با دامنه‌ی سنی ۲۰-۲۵ سال، درصد چربی ۱۰-۱۵٪، قد بالای ۱۸۰ سانتی‌متر، کافین مصرفی کمتر از ۱۰۰ میلی‌گرم در روز و ارتقای پرش بالای ۴۵ سانتی‌متر) انتخاب شدند. در ابتدا، همه‌ی داوطلبین با حضور در جلسه‌ی هماهنگی و پس از شرح کامل اهداف و روش‌های اندازه‌گیری، تکمیل فرم رضایت آگاهانه و پرسشنامه‌های سلامتی، یادآمد ۲۴ ساعته‌ی رژیم غذایی و میزان کافین مصرفی (۱۳)، مورد معاینات پزشکی قرار گرفتند. بهمنظور همگنسازی گروه‌های مورد مطالعه، یک هفته قبل از شروع تحقیق و پیش از اولین مرحله‌ی خون‌گیری، برخی از ویژگی‌های فردی (آنتروپومتریکی) اندازه‌گیری شد. سپس آزمودنی‌های داوطلب براساس شاخص‌های قد، وزن، سن، توده‌ی بدن، درصد چربی، قدرت یک تکرار بیشینه^۱ (RM-1) و میزان کافین مصرفی در سه گروه همگن ۱۰ نفری (دو گروه دریافت کننده‌ی حاد مکمل ۶ و ۹ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن کافین و شبه‌دارو با مقابله مشابه گروه مکمل) جایگزین شدند. از آزمودنی‌ها خواسته شد طی دوره‌ی تحقیق (۱۴ ساعت قبل از شروع مصرف مکمل تا یک روز پس از قرارداد تمرینی) از انجام فعالیت‌های ورزشی ستگین و مضرف هرگونه دارو و مکمل ضدالتهابی مانند متیل‌گراناتین، ای‌ب‌وپروفن، زنجبیل و ... خود را عنده نمودنهاخی خونی در سه مرحله (مرحله‌ی اول: قبل از مصرف مکمل و شبه‌دارو؛ مرحله‌ی دوم: ۱۵ دقیقه پس از مصرف مکمل و شبه‌دارو و ۱۵ دقیقه قبل از شروع قرارداد تمرینی؛ و مرحله‌ی سوم: ۲۴ ساعت پس از اجرای قرارداد تمرینی) تهییه شد. به علاوه رژیم غذایی روزانه‌ی افراد با استفاده از پرسشنامه‌ی یادآمد تعذیبی^۲ ساعته جهت بررسی میزان دریافت کالری و درصد انرژی دریافتی از درشت مغذی‌ها بررسی شد.

1. One-Repetition Maximum

اطلاعاتی نرم افزار تغذیه‌ای^۱ (Nutritionalist IV) تجزیه و تحلیل شد. همچنین، آخرين وعدى غذابي آزمودني‌ها (صبحانه شامل؛ ۱۵۰ گرم نان لواش، ۴۰ گرم پنیر تبريز و یک لیوان شير ۲٪ چربی که حاوی انرژي تقریباً برابر با ۵۵۲۶ کیلوکالری) مشابه بود. قرارداد تمرين مقاومتی ۴۵ دقیقه پس از مصرف مکمل و ۱۵ دقیقه گرم کردن عمومي (شامل یک کیلومتر دویدن طی پنج دقیقه همراه با ۱۰ دقیقه حرکات کششی و نرمشی) و گرم کردن اختصاصي که شامل گرم کردن بهطور مجزا در ابتداي هر ايستگاه تمرين مقاومتی که شامل تكرارهای ۱۲ الى ۱۵ تا ي با ۵۰ درصد يک تكرار بيшиنه انجام شد. ۹۰ ثانية بعد از اتمام گرم کردن اختصاصي، در هر ايستگاه سه نوبت تمرين مقاومتی با وزنه با ۸۰ درصد يک تكرار بيшиنه تا حد واماندگي که ميان هر نوبت ۶۰ تا ۹۰ ثانية استراحت غيرفعال بود. پس از اتمام هر ايستگاه ۲ تا ۳ دقیقه استراحت فعال شامل راه رفتن در سالن بهمنظور کاهش ضربان قلب در نظر گرفته شده بود (۱۴). نحوه انجام تمرينات مقاومتی به قراری بود که ابتدا عضلات بزرگ‌تر و سپس عضلات کوچک‌تر (پرس پا، پرس سینه، جلو پا، کشش زیریغل، درازونشست، پرس سرشانه و پرس دوسر بازو) درگير شوند (۱۱). بعد از اتمام تمام ايستگاه‌ها بلافضله ضربان قلب، فشار خون به وسیله‌ی دستگاه ضربان سنج پولا^۲ و میزان درک نسبی تلاش ناشی از فعالیت^۳ (RPE) کنترل شد. بهعلاوه، در انتهای تمام نوبتها در هر ايستگاه تعداد تكرارها برای مقایسه‌ی میزان کار انجام شده ثبت گردید. در خاتمه‌ی جلسه‌ی تمرين مقاومتی نیز به مدت ۱۵ دقیقه سردکردن عمومي اجرا گردید. کپسول‌های کافئين ساخت شركت نيترومස^۴ آمریكا و تأييد شده توسط سازمان غذا و داروي آمریكا^۵ (FDA) تهيه و به تناسب وزن افراد (گروه مكمل؛ ۶ و ۹ ميلي گرم به ازاي هر کيلوگرم وزن بدن کافئين و گروه شبهدارو؛ ۶ ميلي گرم به ازاي وزن بدن دكستروز) به مدت ۴۵ دقیقه قبل از انجام قرارداد تمرينی در اختيار هر گروه قرار گرفت. بهطوری‌که مقادير کافئين مصرفی در تحقیق حاضر،^۶ اساس نتایج مطالعات قبلی در دامنه‌ی اثرگذار (۳ تا ۹ ميلي گرم به ازاي هر کيلوگرم وزن بدن)،^۷ ۶۰ دقیقه قبل از انجام قرارداد تمرينی) مورد نياز برای ارتقاي سطح پلاسمائي و بهبود عملکرد اورژسکران و درنظر گرفته شد (۱۵). نمونه‌های خونی (۴/۵ ميلي ليتر) از وريد پيش‌آرچي دست چپ آموخته شده بود. يك ميلي ليتر از نمونه‌های خونی بهمنظور شمارش تعداد سلول‌های خونی^۸ (CBC) و ویال‌های مخصوص حاوی

1. Nutritionalist IV. Copyright 2004. N-Squared computing and First Data Bank Inc. The Hearst Corporation 1111 Bayhill DR, San Bruno, CA 94066.

2. Polar Beat

3. Rating of Perceived Exertion

4. Nitro Mass

5. Food and Drug Administration

6. Complete Blood Count

ماده ضدانعقاد K3 EDTA ریخته و خوب بهم زده شد. ۳/۵ میلی لیتر باقیمانده خون جهت جداسازی سرم در لوله آزمایش مخصوص ریخته شد. سپس نمونه‌ها به مدت ۱۵ دقیقه در دمای محیط آزمایشگاهی ۲۲-۲۵ قرار داده شدند تا لخته شوند. پس از آن سرم نمونه‌ها توسط دستگاه سانتریفیوژ (۳۵۰۰ دور در دقیقه برای مدت ۱۰ دقیقه) جدا شد. برای انجام مراحل بعدی، نمونه‌ها در دمای ۷۰-درجه سانتی‌گراد قرار داده شدند. سپس، مقادیر شاخص‌های خونی و پلاسمایی پس از انجام قرارداد تمرینی به صورت اصلاح شده و با در نظر گرفتن درصد تغییرات حجم خون و پلاسما محاسبه شد. میزان شاخص التهابی پروتئین واکنشگر-C سرم با استفاده از کیت شرکت پارس آزمون و روش کمی ایمونوتوربیدیمتریک اندازه‌گیری شد. شمارش تعداد سلول‌های خون محیطی و زیر واحدهای آن نیز به شیوه‌ی اچ-وان توسط دستگاه انوانالایزر صورت گرفت.

ابتدا وضعیت طبیعی داده‌ها (میانگین $\pm$ انحراف استاندارد) با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف بررسی شد. سپس تغییرات هر یک از شاخص‌ها طی مراحل مختلف اندازه‌گیری با آزمون‌های تحلیل واریانس مکرر و پس آزمون بونفرونی بررسی گردید. اختلافات بین گروهی داده‌های ابتدایی نیز با آزمون تحلیل واریانس یک طرفه‌ی سه گروهی تعیین شد. همه‌ی عملیات و تحلیل‌های آماری در سطح معناداری پنج درصد با استفاده از نرم‌افزار آماری¹ SPSS/PASW19 انجام گردید. به علاوه، سهم اثر هر یک از عوامل مداخله‌گر با استفاده از مجذور امگا تعیین گردید.

نتایج

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد هیچ‌گونه تفاوت معناداری بین ویژگی‌های فردی و میزان کار انجام شده بین گروه شبه‌داروی دکستروز و گروه‌های مصرف کننده مقادیر مختلف مکمل کافئین مشاهده نشد (جدول ۱). به طوری‌که میزان کار انجام شده طی یک جلسه تمرین مقاومتی با ۸۰٪ مشاهده نشود (جدول ۱). یک تکرار بیشینه تا حد و امانده‌ساز بهترتیب برای گروه‌های شبه‌دارو و مصرف کننده مقادیر ۶ و ۹ میلی‌گرم در وزن بدن کافین بهترتیب $11478/23 \pm 221/37$ ، $11321/67 \pm 187/05$ و $11563/50 \pm 204/12$ کیلوگرم بود. همچنین، نتایج مطالعه‌ی حاضر نشان داد مصرف حاد ۶ و ۹ میلی‌گرم کافین به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن بهترتیب با سهم اثر (امگا) $0/77$ و $0/93$ باعث تغییر معنادار در سطوح CRP سرمی و با سهم اثر $0/39$ و $0/45$ موجب افزایش معنادار لکوسیت‌های خون محیطی می‌شود ($P < 0/05$). البته باید اشاره داشت که میزان افزایش CRP

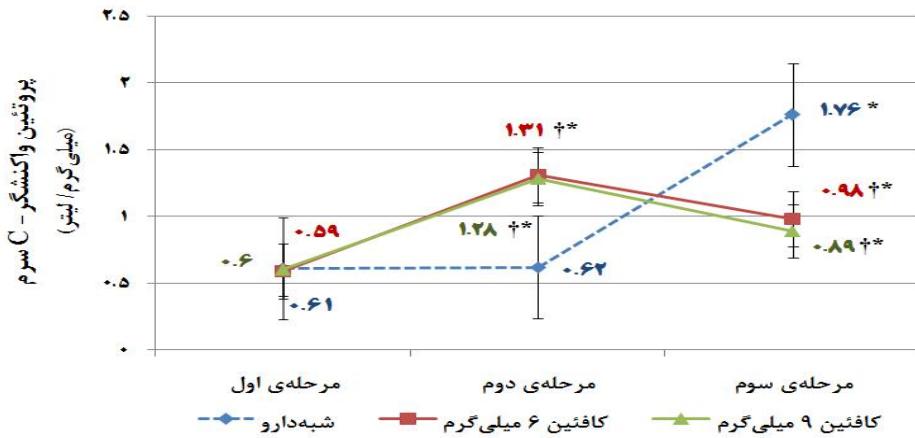
سرمی هر دو گروه مصرف کننده‌ی حاد کافئین کمتر از دامنه‌ی طبیعی و غیرپاتولوژیک (۳ میلی‌گرم/ لیتر) بود.

همچین، نتایج نشان داد یک جلسه تمرین مقاومتی (با شدت ۸۰ درصد یک تکرار بیشینه تا حد واماندگی) با سهم اثر $0/93$ و $0/38$ بهتریب باعث افزایش معنادار CRP سرمی ($64/7$ درصدی) و تعداد لکوسیت‌های خون محیطی ($15/22$ درصدی) 24 ساعته در گروه شبهدارو شد ($P < 0/05$).

بعلاوه، نتایج مطالعه‌ی حاضر حاکی است که مصرف حاد مقادیر 6 و 9 میلی‌گرم در وزن بدن کافئین بهتریب با سهم اثر $0/82$ و $0/65$ باعث کاهش معنادار ($39/89$ و $34/24$ درصدی) پاسخ افزایشی 24 ساعته‌ی CRP سرمی مردان والیبالیست متعاقب یک جلسه تمرین مقاومتی می‌شود ($P < 0/05$). هم‌چنین، نتایج نشان داد مصرف حاد مقادیر 6 و 9 میلی‌گرم در وزن بدن کافئین بهتریب با سهم اثر $0/26$ و $0/58$ باعث کاهش معنادار ($27/22$ و 30 درصدی) پاسخ افزایشی 24 ساعته‌ی تعداد لکوسیت‌های خون محیطی مردان والیبالیست متعاقب یک جلسه تمرین مقاومتی می‌گردد ($P < 0/05$). به عبارتی، درصد تغییرات پاسخ 24 ساعته‌ی شاخص‌های التهابی متعاقب تمرین مقاومتی در گروه‌های مصرف کننده‌ی 6 و 9 میلی‌گرم در وزن بدن کافئین کمتر از گروه شبهدارو بود (جدول ۲ و شکل ۲).

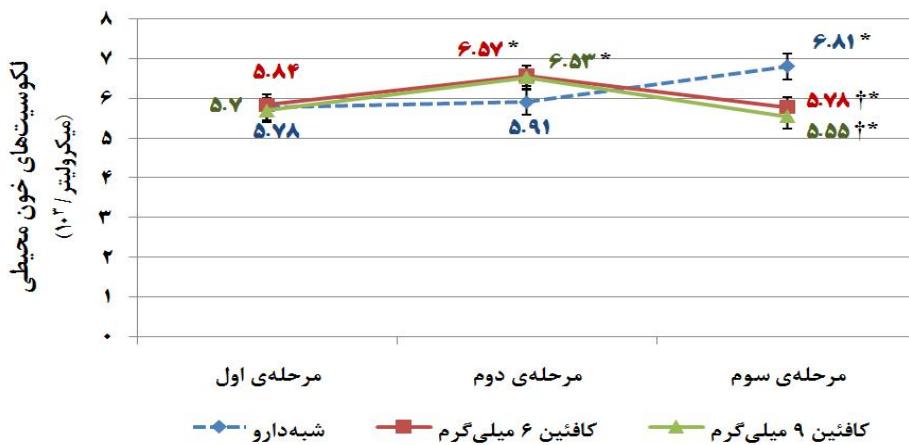
جدول ۱. ویژگی‌های فردی آزمودنی‌های مورد مطالعه (هر گروه 10 نفر)

گروه‌های مورد مطالعه				شاخص‌های مورد مطالعه
کافئین (۹ میلی‌گرم)	کافئین (۶ میلی‌گرم)	شبهدارو دکستروز (۶ میلی‌گرم)		
$21/60 \pm 1/71$	$21/50 \pm 1/71$	$21/30 \pm 0/94$		سن (سال)
$81/40 \pm 5/71$	$79/10 \pm 4/50$	$81/50 \pm 7/89$		وزن (کیلوگرم)
$186/70 \pm 2/93$	$184/70 \pm 2/40$	$186/65 \pm 6/85$		قد (سانسی مترا)
$22/30 \pm 1/41$	$22/95 \pm 1/25$	$22/20 \pm 1/22$		شاخص توده‌ی بدن (کیلوگرم در متر مربع)
$10/50 \pm 3/44$	$10/20 \pm 3/79$	$10/70 \pm 2/21$		چربی بدن (درصد)
$3480/100 \pm 142/87$	$3449/10 \pm 184/63$	$3507/30 \pm 152/46$	24 ساعته (کیلوکالری/ روز)	انرژی مصرفی
$96/00 \pm 14/10$	$98/66 \pm 17/24$	$99/00 \pm 15/84$		صرف روزانه‌ی کافئین (میلی‌گرم/ روز)

شكل ۱. تغییرات پروتئین واکنشگر-C سرمی مردان والباليست دریافت کننده‌ی شبهدارو و مقادیر متفاوت کافئین متعاقب انجام تمرین مقاومتی

(مرحله‌ی اول: حالت پایه؛ مرحله‌ی دوم: پس از مصرف مکمل، مرحله‌ی سوم: ۲۴ ساعت پس از آزمون تمرینی)
 * معناداری درون گروهی در سطح ۰/۰۵.
 † معناداری بین گروهی در سطح ۰/۰۵.

شكل ۲. تغییرات تعداد لکوسیت‌های خون محیطی مردان والباليست دریافت کننده‌ی شبهدارو و مقادیر متفاوت کافئین متعاقب انجام تمرین مقاومتی

(مرحله‌ی اول: حالت پایه؛ مرحله‌ی دوم: پس از مصرف مکمل، مرحله‌ی سوم: ۲۴ ساعت پس از آزمون تمرینی).
 * معناداری درون گروهی در سطح ۰/۰۵.
 † معناداری بین گروهی در سطح ۰/۰۵.

جدول ۲. تغییرات CRP و تعداد لکوسیت‌های خون محیطی مردان والیالیست دریافت کننده‌ی مقادیر متفاوت کافئین (۶ و ۹ میلی‌گرم / کیلوگرم وزن بدن / روز) در حالت پایه و متعاقب انجام یک جلسه تمرین مقاومتی وامانده‌ساز

شاخص‌های مورد مطالعه	گروه‌ها	قبل از شروع مطالعه	۴۵ دقیقه پس از مکمل‌دهی	۲۴ ساعت پس از فعالیت
پروتئین واکنشگر-C سرمی (میلی‌گرم / لیتر)	شبهدارو	۰/۶۱±۰/۱۹	۰/۶۲±۰/۱۶	۱/۷۶±۰/۲۹*
	کافئین (۶ میلی‌گرم)	۰/۵۹±۰/۱۱	۱/۳۱±۰/۱۷*	۰/۹۸±۰/۱۸*
	کافئین (۹ میلی‌گرم)	۰/۶۰±۰/۱۲	۱/۲۸±۰/۲۰*	۰/۸۹±۰/۱۶*
	P بین گروهی	۰/۹۵	۰/۰۰۱†	۰/۰۰۱†
لکوسیت‌های خون محیطی (میکرولیتر / (تعداد×۱۰³)	شبهدارو	۵/۷۸±۰/۹۲	۵/۹۱±۱/۰۳	۶/۸۱±۰/۹۵*
	کافئین (۶ میلی‌گرم)	۵/۸۴±۰/۸۳	۶/۵۷±۱/۳۸*	۵/۷۸±۰/۷۰*
	کافئین (۹ میلی‌گرم)	۵/۷۰±۰/۳۳	۶/۵۳±۰/۷۸*	۵/۵۵±۰/۶۷*
	P بین گروهی	۰/۹۱	۰/۳۳	۰/۰۰۳†
نوتروفیل‌ها (میکرولیتر / (تعداد×۱۰³)	شبهدارو	۳/۳۴±۰/۲۲	۳/۴۶±۰/۲۴	۴/۲۸±۰/۶۷*
	کافئین (۶ میلی‌گرم)	۳/۴۰±۰/۸۵	۴/۰۶±۱/۱۵*	۳/۲۲±۰/۵۱*
	کافئین (۹ میلی‌گرم)	۳/۳۰±۰/۳۶	۳/۷۳±۰/۵۱*	۳/۰۹±۰/۵۶*
	P بین گروهی	۰/۹۵	۰/۳۰	۰/۰۰۱†
لنفوسیت‌ها (میکرولیتر / (تعداد×۱۰³)	شبهدارو	۱/۹۴±۰/۳۰	۱/۹۱±۰/۲۲	۲/۴۷±۰/۳۶*
	کافئین (۶ میلی‌گرم)	۱/۹۲±۰/۴۸	۲/۳۵±۰/۵۳*	۲/۱۸±۰/۶۸*
	کافئین (۹ میلی‌گرم)	۱/۹۰±۰/۳۵	۲/۲۸±۰/۴۴*	۱/۸۵±۰/۴۲*
	P بین گروهی	۰/۹۵	۰/۶۰	۰/۰۳۷†
مونوسیت‌ها (میکرولیتر / (تعداد×۱۰³)	شبهدارو	۰/۳۷±۰/۰۵	۰/۳۷±۰/۰۷	۰/۶۲±۰/۱۷*
	کافئین (۶ میلی‌گرم)	۰/۳۸±۰/۰۹	۰/۴۳±۰/۱۱*	۰/۴۴±۰/۰۹*
	کافئین (۹ میلی‌گرم)	۰/۳۸±۰/۰۸	۰/۴۳±۰/۰۹*	۰/۴۱±۰/۱۲*
	P بین گروهی	۰/۹۵	۰/۲۷	۰/۰۰۵†

* معناداری درون گروهی در سطح ۰/۰۵. † معناداری بین گروهی در سطح ۰/۰۵.

بحث و نتیجه گیری

مطالعه‌ی حاضر به منظور بررسی تأثیر مصرف حد مقادیر مختلف ۶ و ۹ میلی‌گرم در وزن بدن کافئین بر پاسخ التهابی CRP و تغییرات تعداد لکوسیت‌های خون محیطی ناشی از انجام یک جلسه تمرین مقاومتی وامانده‌ساز (۸۰٪ تکرار بیشینه) در مردان والیالیست انجام شد. یافته‌های تحقیق حاضر مبنی بر افزایش معنادار CRP پایه متعاقب مصرف ۶ و ۹ میلی‌گرم در وزن

بدن کافئین با نتایج کتانی و همکاران^۱ (۲۰۰۸)، گارسیا و همکاران^۲ (۲۰۰۶) و زامپلاس و همکاران^۳ (۲۰۰۵) همسو است (۱۶-۱۸). به طوری که کتانی و همکاران در سال ۲۰۰۸ به دنبال بررسی تأثیر مصرف مقادیر مختلف قهوه (۲۰۰ و ۴۰۰ میلی لیتر قهوه‌ی کافئین دار) در ۱۵۱۴ مرد سالم اظهار داشتند که مصرف مقادیر بیشتر قهوه با افزایش ۳۰ درصدی پاسخ CRP در حالت پایه همراه است (۱۷). این در حالی بود که در تحقیق حاضر مصرف حاد مقادیر مختلف ۶ و ۹ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن به ترتیب منجر به افزایش ۵۵ و ۵۳ درصدی CRP سرمی گردید. به علاوه، نباید از این نکته چشم‌پوشی کرد که تغییرات CRP سرمی گروه‌های مصرف کننده کافئین در پژوهش حاضر در دامنه‌ی طبیعی (۳ میلی‌گرم/ لیتر) مربوط به افراد سالم بود. با این حال، به نظر می‌رسد که اختلاف بیشتر در تغییرات سطوح CRP سرمی بین نتایج تحقیق حاضر در مقایسه با یافته‌های کتانی ممکن است ناشی از تفاوت در نوع قرارداد مصرف کافئین باشد (۱۷). زیرا، برخلاف تحقیق کتانی که شکل مصرفی به صورت قهوه علاوه بر کافئین، حاوی ضداکسیدان‌های طبیعی از جمله فلاونوئیدها و پلی‌فنول‌ها بود؛ ضداکسیدان‌های موجود در مکمل‌های کافئینی در ادامه ممکن است با تعديل پاسخ پراکسیداسیونی از شروع فرآیند التهاب و افزایش شاخص التهابی CRP جلوگیری نمایند (۱۶). در تأیید موضوع فوق، برخی از پژوهشگران معتقدند که پاسخ افزایشی سطوح شاخص‌های التهابی به دنبال مصرف مکمل‌های کافئین احتمالاً ناشی از تأثیرات محرك کافئین بر محور هیپوپotalاموس- هیپوفیز- آدرنال^۴ (HPA) و دستگاه عصبی مرکزی باشد که منجر به آزادسازی هورمون‌های استرنسی (اپی‌نفرين و کورتیزول) می‌شود (۱۰، ۱۹، ۲۰). در تأیید این موضوع، نتایج فلچر و همکاران^۵ (۲۰۱۰) به افزایش غلظت اپی‌نفرين در گروه‌های مصرف کننده‌ی حاد مقادیر مختلف کافئین (۲ و ۶ میلی‌گرم در وزن بدن) همراه با افزایش معنadar تعداد سلول‌های کشنده‌ی طبیعی^۶ (NK) و لنفوسيت‌ها اشاره دارد (۱۰). به علاوه، سطوح افزایش یافته‌ی اپی‌نفرين نیز با تأثیر بر گیرنده‌های β - آدرنرژیک سلول‌های کبدی باعث افزایش سنتز IL-6 و به ترتیب منجر به ترشح CRP می‌گردد (۱۹، ۲۰). از این‌رو، یکی از محدودیت‌های اصلی پژوهش حاضر می‌تواند عدم اندازه‌گیری میزان کورتیکواستروئیدها باشد. با این حال، نتایج برخی از مطالعات بیانگر افزایش میزان پروتئین مرحله‌ی حاد در بروز لکوسیتوز است. در

1. Kotani et al

2. Garcia et al

3. Zampelas et al

4. Hypothalamic-Pituitary-Adrenocortical

5. Fletcher et al

6. Natural Killer (NK)

این راستا، نتایج پژوهش حاضر حاکی است که تعداد لکوسیت‌های خون محیطی پایه در گروه‌های مصرف کننده‌ی حاد مقدار ۶ و ۹ میلی‌گرم در وزن بدن کافین بهترتبه با افزایش ۱۲/۳۲ و ۱۴/۵۴ درصدی همراه است. برخی از محققان براین باورند که کافین از طریق تأثیرگذاری بر تغییرات همودینامیکی مانند افزایش بروند ده قلبی منجر به افزایش لکوسیت‌توز می‌گردد (۱، ۱۵). در تأثید این مطلب، آستورینو و همکاران^۱ (۲۰۱۰) اعلام کردند مصرف کافین در افراد غیرمعتاد به کافین با افزایش برخی علائم مانند لرزش، تنفس عضلانی، اضطراب، افزایش ضربان قلب، بروند ده قلبی و تهویه‌ی ریوی همراه است (۱). به طوری‌که در حالت استراحت کمتر از نصف لکوسیت‌های خون محیطی بالغ بدن در دستگاه عروقی در حال گردش هستند و بقیه‌ی آن‌ها در عروق کوچک ریه‌ها، کبد و طحال ذخیره شده‌اند (۱۱، ۶). با این حال، به نظر می‌رسد افزایش بروند ده قلبی، افزایش تهویه و افزایش انقباض‌پذیری متعاقب مصرف ترکیبات کافینی ممکن است موجب اختلال در تعادل بین لکوسیت‌های خون محیطی و آندوتیلیوم عروقی و بروز لکوسیت‌توز شود (۱، ۶، ۹). به علاوه، اخیراً نتایج تعدادی از تحقیقات موجود حاکی است که مصرف ترکیبات متیل‌گزانتینی (مانند کافین) به واسطه‌ی مخالفت با گیرنده‌های آدنوزینی^۲ ممکن است باعث بروز التهاب شود (۲، ۱۰). به طوری‌که آدنوزین به عنوان یک نوکلئوزید پورینی موجود در تمام سلول‌ها و مایعات بدن با مشارکت گیرنده‌های آدنوزینی خود در بافت‌های مختلف می‌تواند اثرات زیست‌شیمیایی، فارماکوکنیکی و فیزیولوژیکی متفاوتی ایجاد کند (۴). به طور مثال، نتایج بسیاری از مطالعات نشان داده است که مقادیر آدنوزین داخل و خارج سلولی در پاسخ به آسیب سلولی مانند التهاب یا ایسکمی به‌طور قابل توجهی افزایش می‌یابد. بنابراین، با توجه به استرس یا آسیب، نخستین عملکرد آدنوزین در درجه‌ی اول محافظت از صدمات بافتی در طی هایپوکسی، ایسکمی و یا التهاب است (۴، ۲). پس این احتمال نیز وجود دارد که بلوکه شدن گیرنده‌های آدنوزینی را توسط آنتاگونوست‌هایش (مانند کافین) حالتی شبیه به فقدان یا کمبود گیرنده‌های آدنوزینی را منجر شود که در نتیجه می‌تواند باعث افزایش التهاب گردد. در تأیید مطالب فوق، آهتا و همکاران^۳ (۲۰۰۷) متعاقب بررسی موش‌های مبتلا به التهاب کبدی عنوان کردند که مصرف مقدار مختلفی از کافین (۱۰، ۲۰ و ۱۰۰ میلی‌گرم در وزن بدن) در حالت پایه از طریق مخالفت با گیرنده‌های آدنوزینی به‌خصوص گیرنده‌های آدنوزینی A_{2a} باعث تشدید علائم التهابی می‌گردد (۲۰).

1. Astorino et al
2. Adenosine Receptors
3. Ohta et al

از طرفی، نتایج برخی از مطالعات قبلی از جمله آرسنات و همکاران^۱ (۲۰۰۹)، مکی و همکاران^۲ (۲۰۱۰) و درای و همکاران^۳ (۲۰۰۷) حاکی از آن است که مصرف کافئین یا ترکیبات حاوی آن منجر به کاهش معنادار میزان CRP حالت پایه می‌شود (۱۲، ۲۱، ۲۲). بهطور مثال، گروه تحقیقاتی آرسنات و همکاران (۲۰۰۹) با مطالعه‌ی ۳۴۴ زن دریافت کننده‌ی مکمل هورمونی (استروژن) اظهار داشتند که مصرف بیش از یک فنجان قهوه‌ی کافئین دار در روز منجر به کاهش معنادار سطوح سرمی CRP پایه می‌گردد (۲۱). تنافق مشاهده شده در تحقیق حاضر با نتایج تحقیق آرسنات می‌تواند ناشی از شکل و نوع مکمل مصرفی و حتی جنس آزمودنی‌ها باشد (۲۱، ۸). به عبارتی، استروژن مورد استفاده می‌تواند بر تعديل پاسخ‌های التهابی نقش اساسی داشته باشد.

با این حال، نتایج این تحقیق نشان داد افزایش میزان CRP سرمی و لکوسیت‌های خون محیطی ۲۴ ساعت پس از انجام یک جلسه تمرین مقاومتی در گروه شبه‌دارو بهطور معناداری بیشتر از گروه‌های دریافت کننده‌ی کافئین بود. به طوری که نتایج این تحقیق با نتایج مطالعه‌ی فاتوروس و همکاران^۴ (۲۰۱۰)، ناکجیما و همکاران^۵ (۲۰۱۰)، ماکادو و همکاران^۶ (۲۰۱۰) و بارکیولا و همکاران^۷ (۲۰۱۱) همسو است (۳، ۲۳، ۲۴، ۳۱). به عنوان مثال، بارکیولا و همکاران (۲۰۱۱) به دنبال تعیین یک تکرار بیشینه‌ی پرس سینه در ۱۱ مرد سالم فعال بیان کردند که میزان CRP سرمی ۲۴ و ۴۸ ساعت پس از فعالیت افزایش معناداری در مقایسه با قبل از فعالیت داشت (۲۳). در این راستا، نتایج برخی از مطالعات گذشته حاکی از آن است که تمرینات قدرتی به عنوان یک عامل فشار آفرین جسمانی به علت دارا بودن انقباضات برونگرا ممکن است با اعمال فشار مکانیکی (پارگی نسوج همبند)، تجمع کلسیم درون سلولی (تشدید فرآیند پروتولیز) و حتی با افزایش فشار اکسایشی ناشی از انفجار نوتروفیلی (افزایش پر اکسیداسیون فسفولیپیدهای غشایی) باعث فعال‌سازی عامل هسته‌ای کاپاپی^۸ (به عنوان عامل اصلی در رونویسی عوامل پیش‌التهابی) و پیامدهای بعدی آن یعنی بروز التهاب (آغاز آبشار واسطه‌های التهابی) شود (۳، ۱۱، ۲۰، ۲۳). با این حال، در تحقیق حاضر برخلاف حالت پایه، مصرف حاد ۶ و ۹ میلی‌گرم کافئین از افزایش نسبی CRP سرمی مردان والیبالیست ۲۴ ساعت پس از انجام تمرین قدرتی جلوگیری کرد. این یافته با نتایج مطالعات

-
1. Arsenault et al
  2. Maki et al
  3. Dray et al
  4. Fatouros et al
  5. Nakajima et al
  6. Machado et al
  7. Barquilha et al
  8. Nucler factor kappa-β cells (NF-Kβ)

هاریگان و همکاران^۱ (۲۰۰۶)، بی‌شایپ و همکاران^۲ (۲۰۰۵) و جعفری و همکاران (۱۳۹۰) همسو است (۲۶، ۲۵، ۲۶). در این راستا، جعفری و همکاران (۱۳۹۰) به دنبال مکمل‌سازی ۱۴ روزه‌ی کافئین در مردان فعال متعاقب انجام ۳۰ دقیقه دویبدن روی نوارگردان با شبی منفی اظهار داشتند، مکمل‌سازی کافئین به طور معناداری از افزایش CRP و لکوسیت‌های خون محیطی ۲۴ ساعت پس از فعالیت جلوگیری می‌نماید (۲۵). با این حال، سازوکارهای احتمالی مرتبط با تأثیر مصرف مکمل کافئین بر افت شاخص‌های التهابی بسیار پیچیده است. در کل، رهایش سایتوکین‌های پیش التهابی به ویژه IL-1 و TNF- α در حین و پس از ورزش‌های برونقرا و غیر مرسوم یک واکنش التهابی را ایجاد می‌کند (۲۳، ۱۹). به طوری که افزایش فعالیت TNF- α با تأثیر روی آندوتیلوم، لکوسیت‌های خون محیطی فیبروبلاست‌ها و القاء واکنش‌های مرحله‌ی حاد التهاب می‌گردد (۱۱، ۲۴). از طرفی، در مطالعات آزمایشگاهی نشان داده شده است که ترکیبات متیل‌گزانتینی از جمله کافئین دارای تأثیرات دو مرحله‌ای^۳ بر پاسخ التهابی از طریق تأثیر بر گیرنده‌های آدنوزینی هستند (۲، ۴). به طوری که این تفاوت در پاسخ‌دهی ناشی از عملکرد دوگانه‌ی دستگاه گیرنده‌های آدنوزینی است که در غلظت‌های فیزیولوژیکی و فارماکولوژیکی وابسته به مصرف مقداری معینی از کافئین در خون می‌باشد (۴، ۲۵). در این راستا، آتنا و همکاران (۲۰۰۷) متعاقب بررسی موش‌های مبتلا به التهاب کبدی عنوان کردند که مصرف مقداری مختلفی از کافئین (۱۰، ۲۰ و ۱۰۰ میلی‌گرم در وزن بدن) در حالت پایه باعث افزایش معنادار علائم التهابی شد، ولی در ادامه باعث تعدیل شاخص‌های التهابی از طریق افزایش گیرنده‌های آدنوزینی به‌خصوص گیرنده‌های A_{2a} گردید (۲۰). به علاوه این نتایج در حالی گزارش شد که ارتباط مستقیمی بین مصرف مقداری کافئین و افزایش نشانه‌های التهابی وجود داشت (۲۰). چنان که در پژوهش حاضر نیز مشاهده شد، مصرف حاد مقداری مختلف کافئین در حالت پایه علاوه‌بر افزایش علائم التهابی در ادامه منجر به کاهش معنادار شاخص‌های التهابی ناشی از تمرین مقاومتی گردید. این یافته‌ها در حالی مشاهده شد که هیچ‌گونه تفاوتی چه از لحظ افزایش و چه تعدیل در شاخص‌های التهابی مابین مصرف مقداری کافئین ۶ و ۹ میلی‌گرم در وزن بدن در مطالعه‌ی حاضر وجود نداشت. به طوری که میزان لکوسیت‌های خون محیطی و زیرواحدهای آن (نوتروفیل‌ها و لنفوцит‌ها) به دنبال مصرف دو مقدار مختلف کافئین کاهش معناداری در مقایسه با گروه شبهدارو ۲۴ ساعت پس از تمرین مقاومتی داشت. از طرفی، نتایج برخی از مطالعات گذشته از جمله یافته‌های ماکادو و همکاران (۲۰۰۹-۲۰۱۰)، ویمرکاتی و

-
1. Horrigan et al
  2. Bishop et al
  3. Biphasic effects of caffeine

همکاران^۱ (۲۰۰۸) و جمالی و همکاران (۱۳۹۱) حاکی از آن است که مصرف حاد کافئین هیچ تأثیری بر پاسخ شاخص‌های التهابی ندارد (۳،۱۱،۲۷،۲۸). به عنوان مثال، نتایج مطالعه‌ی مَاکادو و همکاران (۲۰۱۰) روی ۱۵ مرد فوتبالیست نخبه حاکی است که مصرف حاد کافئین (۴/۵ میلی‌گرم در هر کیلوگرم از وزن بدن) از پاسخ التهابی ناشی از انجام یک جلسه فعالیت مقاومتی جلوگیری نمی‌کند (۳). از طرفی، برخی از محققین نیز معتقدند که مصرف حاد کافئین طی فعالیت‌های طولانی‌مدت و اماندهساز باعث تشدید پاسخ التهابی ناشی از فعالیت می‌گردد. در تأثید این موضوع، باسینی و همکاران (۲۰۰۷) گزارش کردند مصرف حاد کافئین (۵ میلی‌گرم در وزن بدن) متعاقب انجام ۴۵ دقیقه بازی شبیه‌سازی شده‌ی فوتبال در تعامل با فعالیت منجر به تشدید لکوسیت‌های خون محیطی به مقدار ۲۸ درصد بیشتر از گروه شبهدارو می‌گردد (۹). در این راستا، نتایج برخی از تحقیقات حاکی است که مکمل کافئین با بهبود کمی زمان فعالیت و افزایش انقباض‌پذیری ممکن است با افزایش تحمل شدت‌های بالای تمرین، باعث افزایش فشار مکانیکی-متabolیکی بیشتری بر سارکولما شده و منجر به تشدید آسیب سلولی شود (۳،۱۱،۲۷). این در حالی است که در مطالعه‌ی حاضر هیچ تفاوت معناداری از لحاظ میزان کار انجام شده میان گروه‌ها مشاهده نگردید. عدم همخوانی نتایج تحقیقات فوق‌الذکر با یافته‌های مطالعه‌ی حاضر می‌تواند ناشی از قرارداد تمرینی و مقدار کافئین مصرفی باشد.

از طرفی، در سال‌های اخیر توجه زیادی به نقش گیرنده‌های آدنوزینی در کاهش عوامل آسیب و التهاب سلولی شده است (۴). چنان که، مصرف کافئین از طریق بیان مثبت^۲ و تغییر مکان گیرنده‌های آدنوزینی منجر به افزایش حساسیت آن‌ها می‌شود (۴،۷،۲۹). به‌طوری‌که افزایش گیرنده‌های آدنوزینی به‌خصوص گیرنده‌های آدنوزینی A_{2A} منجر به تحریک و فعال‌سازی مسیر ضدالتهابی آدنوزین مونوفسفات حلقوی/ پروتئین‌کیناز A^۳ (cAMP/PkA) می‌شود (۲۸،۳۰). لذا به نحو مطلوبی می‌تواند منجر به جلوگیری از تکثیر و تعدیل تولید تعدادی از سایتوکین‌های بیش التهابی شده، از نشت و نفوذ‌پذیری آنزیم‌های درون سلولی جلوگیری به عمل می‌آورد (۴،۲۹،۳۰). در تأثید این مطلب، والذر و همکاران^۴ (۲۰۰۹) بیان کردند که مقادیر افزایش یافته‌ی گیرنده‌های آدنوزینی A_{2A} متعاقب مصرف کافئین منجر به افزایش میزان درون سلولی cAMP و کاهش تولید TNF- α می‌گردد (۷). چنان که، وارانی و همکاران^۵ (۲۰۰۵) نیز با مطالعه‌ی ۳۳ مرد سالم به دنبال

1. Vimercatti et al

2. Up regulation

3. Cyclic adenosine monophosphate/ Protein kinase A

4. Valdez et al

5. Varani et al

صرف مزمن کافئین (۴۰۰ و ۶۰۰ میلیگرم به مدت دو هفته) اظهار داشتند که صرف تمامی مقادیر کافئین ۱۲، ۲۴ و ۳۶ ساعت پس از قطع صرف منجر به افزایش میزان اتصال گیرنده‌های آدنوزینی A_{2A} در نوتروفیل‌ها شده و در ادامه باعث کاهش رونویسی NF-K β و کاهش سایر عوامل پیش التهابی، کاهش تولید یون سوپراکسید، تجمع پلاکتها و کاهش توان مهاجرت ماکروفاژها (کیموتاکسی) به محل التهاب می‌گردد (۲۹). به هر حال، مکمل‌دهی حاد مقادیر متفاوت کافئین توانست به طور معناداری از افزایش نامطلوب شاخص‌های التهابی (CRP و لکوسیت‌های خون محیطی) پس از انجام تمرین مقاومتی و امانده‌ساز جلوگیری نماید.

با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر می‌توان چنین نتیجه گرفت که صرف حاد مقادیر مختلف کافئین (۶ و ۹ میلیگرم در وزن بدن) در حالت پایه باعث تغییر CRP سرمی و تعداد لکوسیت‌های خون محیطی (لکوسیتوز) در مردان والبیالیست می‌شود. البته، از آن جایی که این تغییرات تنها به شکل یک پاسخ التهابی سطح پایین و در دامنه‌ی طبیعی مربوط به افراد سالم بروز می‌کند با در نظر گرفتن احتیاط‌های لازم می‌توان به مربيان و ورزشکاران رشتی والبیال این اطمینان را داد که صرف مکمل حاد کافئین اثرات نامطلوبی بر شاخص‌های التهاب سلولی افراد والبیالیست ندارد. با این حال، نتایج مطالعه‌ی حاضر حاکی است که صرف حاد مقادیر مختلف کافئین می‌تواند از افزایش بیش از حد شاخص‌های التهابی مورد مطالعه ۲۴ ساعت پس از انجام یک جلسه تمرین مقاومتی و امانده‌ساز به طور معناداری جلوگیری نماید. از این رو، می‌توان گفت که صرف حاد مقادیر متوسط به بالای کافئین ممکن است با برخورداری از پاسخ دو مرحله‌ای ابتدا باعث التهاب سطح پایین و در نهایت موجب کاهش پاسخ التهابی ناشی از فشار مکانیکی- متابولیکی مربوط به فعالیت‌های مقاومتی در مردان والبیالیست شود.

منابع

- 1) Astorino TA, Roberson DW. Efficacy of acute caffeine ingestion for short-term high-intensity exercise performance: a systematic review. *The Journal of Strength & Conditioning Research*. 2010; 2(24): 257-68.
- 2) Haskó G, Cronstein B. Methylxanthines and inflammatory cells. *Methylxanthines*. 2011; 3(15):457-68.
- 3) Machado M, Koch AJ, Willardson JM, Santos FC, Curty VM, Pereira LN. Caffeine does not augment markers of muscle damage or leukocytosis following resistance exercise. *International Journal of Sports Physioly Performance*. 2010; 4(5):18-26.
- 4) Fredholm BB. Caffeine and the biological role of adenosine receptors. *Mol Biotechnol*. 2009; 5(14):1315-23.

- 5) Walker GJ, Dziubak A, Houghton L, Prendergast C, Lim L, Bishop NC. The effect of caffeine ingestion on human neutrophil oxidative burst responses following time-trial cycling. *Journal of sports sciences*. 2008; 6(26): 611-9.
- 6) Bishop NC, Fitzgerald C, Porter PJ, Scanlon GA, Smith AC. Effect of caffeine ingestion on lymphocyte counts and subset activation *in vivo* following strenuous cycling. *European journal of applied physiology*. 2005; 8(93): 606-13.
- 7) Chavez Valdez R, Ahlawat R, Nathan A, Wills-Karp M, Sproles A, Gaudia EB. Distinct Mechanisms Mediate The Concentration-dependent modulation Of Caffeine On TNF-a And IL-10 Production By Cord Blood Mononuclear Cells (CBM). *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*. 2010; 7(181): 5726.
- 8) Kempf K, Herder C, Erlund I, Kolb H, Martin S, Carstensen M, et al. Effects of coffee consumption on subclinical inflammation and other risk factors for type 2 diabetes: a clinical trial. *The American journal of clinical nutrition*. 2010; 5(91): 950-61.
- 9) Bassini Cameron A, Sweet E, Bottino A, Bittar C, Veiga C, Cameron LC. Effect of caffeine supplementation on haematological and biochemical variables in elite soccer players under physical stress conditions. *British journal of sports medicine*. 2007; 6(41): 523-30.
- 10) Fletcher D, Bishop N. Caffeine ingestion and antigen-stimulated human lymphocyte activation after prolonged cycling. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 2010; 4(5):48-55.
- 11) Machado M, Breder AC, Ximenes MC, Simões JR, Vigo JFF. Caffeine Supplementation and muscle damage in soccer players. *Brazilian Journal of Pharmaceutical Sciences*. 2009; 8(45): 257-61.
- 12) Dray C DD, Guigné C, Valet P, Castan-Laurell. Caffeine Reduces Tnfalpha Up-Regulation In Human Adipose Tissue Primary Culture. *J Physiol Biochem*. 2007; 1(13):87-99.
- 13) Gibson RS. Principles of nutritional assessment. 1thed Oxford University Press. 2005; p: 115-57.
- 14) Gordon NF. ACSM's guidelines for exercise testing and prescription. Lippincott Williams & Wilkins. 2009, 98-132.
- 15) Graham TE. Caffeine and exercise: metabolism, endurance and performance. *Sports Medicine*. 2001; 3(31):785-807.
- 16) Garcia-Lopez E, VanDam RM, Qi L, Hu FB. Coffee consumption and markers of inflammation and endothelial dysfunction in healthy and diabetic women. *The American journal of clinical nutrition*. 2006; 2(84): 888-93.
- 17) Kotani K, Tsuzaki K, Sano Y, Maekawa M, Fujiwara S, Hamada T, Sakane N. The relationship between usual coffee consumption and serum C-reactive protein level in a Japanese female population. *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*. 2008; 2(46): 1434-7.

- 18) Zampelas A, Panagiotakos DB, Pitsavos C, Chrysohoou C, Stefanadis C. Associations between coffee consumption and inflammatory markers in healthy persons: the ATTICA study. *The American journal of clinical nutrition*. 2005; 3(80): 862-73.
- (۱۹) اختری شجاعی، ابراهیم. جعفری، افشار. فرج اف، عدالت. ملکی راد، علی اکبر. علیپور، محمدرضا. احمدی اصل، ناصر. اثر آزمون ورزشی واماندهساز آستراند بر پاسخ اینترلوكین-۶ و پروتئین واکنشگر-C سرم مردان سالم غیرفعال کومش. ۱۴: ۱۳۹۱؛ (۲): ۱۵۲-۷.
- 20) Akio Ohta, Dmitriy Lukashev, Edwin K, Bertil B, Fredholm C, Michail S. 1,3,7-trimethylxanthine (Caffeine) may exacerbate acuteinflammatory liver injury by weakening the physiologicalimmunosuppressive mechanism. *The Journal of Immunology*. 2007; 2(179):7431-8.
- 21) Arsenault BJ, Earnest CP, Després JP, Blair SN, Church TS. Coffee consumption and CRP levels in postmenopausal overweight/obese women: importance of hormone replacement therapy use. *European journal of clinical nutrition*. 2009; 5(63): 1419-24.
- 22) Maki T, Pham NM, Yoshida D, Yin G, Ohnaka K, Takayanagi R, and Kono S. The relationship of coffee and green tea consumption with high-sensitivity C-reactive protein in Japanese men and women. *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*. 2010; 5(48): 849-54.
- 23) Barquilha G, Uchida M, Santos V, Moura N, Lambertucci R, Hatanaka E, et al. Characterization of the Effects of one Maximal Repetition Test on Muscle Injury and Inflammation Markers. *British Journal Of Sports Medicine*. 2011; 2(41): 523-30.
- 24) Nakajima T, Kurano M, Hasegawa T, Takano H, Iida H, Yasuda T, et al. Pentraxin 3 and high-sensitive C-reactive protein are independent inflammatory markers released during high-intensity exercise. *European journal of applied physiology*. 2010; 8(5): 1-9.
- (۲۵) جعفری، افشار. نیک خرد، جواد. ملکی راد، اکبر. تأثیر مکمل دهی کوتاه مدت کافئین بر پاسخ التهابی حاد ناشی از دویدن در سرازیری در مردان. سلوول و بافت. ۱۳۹۰؛ (۲): ۸۵-۷۷.
- 26) Horrigan LA , Kelly JP, Connor TJ. Immunomodulatory effects of caffeine: Friend or foe? *Pharmacology & therapeutics*. 2006; 4(111): 877-92.
- (۲۷) جمالی قراخانلو، بهرام. آماقانی، اکرم. توفیقی، اصغر. جمالی، علی. شیری، محمدرضا. تأثیر مصرف تک مرحله‌ای مکمل کافئین بر غلظت سرمی کورتیزول، HSP72 و تعداد گوچه‌های سفید خون در مردان ورزشکار. *علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران*. ۱۳۹۱؛ ۷(۳): ۵۰-۴۳.
- 28) Vimercatti NS, Zovico PVC, Carvalho AS, Barreto JG, Machado M. Two doses of caffeine do not increase the risk of exercise-induced muscle damage or leukocytosis. *Physical Education and Sport*. 2008; 6(52): 96-9.
- 29) Varani K, Portaluppi F, Gessi S, Merighi S, Vincenzi F, Cattabriga E, et al. Caffeine intake induces an alteration in human neutrophil A2A adenosine receptors. *Cell Mol Life Sci*. 2005; 2(62): 2350-8.
- 30) Morello S, Sorrentino R, Pinto A. Adenosine A2a receptor agonists as regulators of inflammation: pharmacology and therapeutic opportunities. *Journal of Receptor Ligand and Channel Research*. 2009; 3(2): 11-7.

31) Fatouros I, Chatzinikolaou A, Paltoglou G, Petridou A, Avloniti A, Jamurtas A, et al. Acute resistance exercise results in catecholaminergic rather than hypothalamic-pituitary-adrenal axis stimulation during exercise in young men. The International Journal on the Biology of Stress. 2010; 4(13): 461-8.

ارجاع دهی به روش ونکوور:

ضرغامی خامنه علی، جعفری افشار، اختری شجاعی ابراهیم. تأثیر تمرین مقاومتی و اماندهساز و مصرف حاد مقادیر مختلف کافئین بر پاسخ پروتئین واکنشگر-C و لکوسپیتوز مردان والبیالیست. فیزیولوژی ورزشی. بهار ۱۳۹۳؛ ۶(۲۱): ۷۸-۶۱.

Effect of resistance exhaustive training and acute different doses of caffeine ingestion on C-reactive protein and Leukocytosis response in male volleyball players

A .Zarghami Khameneh¹, A. Jafari², E. Akhtari Shojaei³

1. Master of University of Tabriz*
2. Associated professor at University of Tabriz
3. Ph.D of Medical Sciences University of Tabriz

Received date: 2013/04/21

Accepted date: 2013/07/16

Abstract

In accordance with the limited and conflicting results about the effects dietary supplements on exercise-induced inflammatory responses, the present study was conducted to identify the effect of acute different doses caffeine intake on the response of C-reactive protein (CRP) and peripheral blood leucocytes by following singleexhaustive resistance training in male volleyball players. Thirty male volleyball players (aged 21.47 ± 1.45 years, fat $10.47 \pm 3.11\%$, and BMI $23.15 \pm 1.26 \text{ kg.m}^{-2}$) in a semi-experimental, randomized and double-blind design were allocated equally into three randomized homogeneous groups: two supplement groups (with Caffeine intake: 6 or 9 mg.kg^{-1}) and placebo group (Dextrose intake: 6 mg.kg^{-1}). After the acute supplementation, subjects were participated in a single-session resistance weight-training (with 80% of one repetition maximum until exhaustive). Changes in serum CRP and peripheral blood leukocytes counts were determined in three phases (Baseline, 45 min after the supplementation and 24 hours after the training protocol).The normal data were analyzed by repeated measure ANOVA and Bonferroni at $\alpha \leq 0.05$. The results show that the acute different doses of caffeine ingestion has significantly increase ($P < 0.05$) on the basal inflammatory indices. Moreover, the 24-hour response of serum CRP and peripheral blood leukocytes counts following the resistance training in caffeine groups were significantly less than placebo group ($P < 0.05$). Based on the present findings can be concluded that acute different doses of caffeine intake can probably to reduce exercise-induced inflammatory response (CRP elevation and Leukocytosis) following a single-session resistance training in male volleyball players.

Keywords: Resistance training, Caffeine, C-reactive protein, Leukocytosis.

---

* Corresponding author

E-mail: ali.zarghami64@gmail.com